

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 1508
Podgorica, 22.09.2016. godine

Predmet: Prava i obaveza javnih emitera u vezi sa predstavljanjem podnositaca izbornih lista

Poštovani,

Prava i obaveza emitera u vezi sa predizbornom kampanjom regulisana su Zakonom o izboru odbornika i poslanika i u okviru njega Poglavlјem VII Predstavljanje podnositaca izbornih lista i kandidata sa izbornih lista (čl. 50 - 64b.). Skrećemo pažnju da je ovim zakonom predviđeno formiranje Odbora za praćenje primjene Zakona o izboru odbornika i poslanika u dijelu koji se odnosi na medije (član 64b). Pored opšte nadležnosti da "prati i nadgleda primjenu odredaba ovog zakona koje se odnose na obaveze medija u predizbirnoj kampanji", Odbor posebno ima nadležnost da: „obavještava Agenciju za elektronske medije i nadležne organe medija o kršenju odredaba ovog zakona od strane medija, radi preduzimanja mjera iz njihove nadležnosti prema mediju koji postupa suprotno zakonu".

Imajući u vidu značaj i ulogu javnih emitera za objektivno i pravovremeno informisanje javnosti o svim fazama izbornog procesa, kao i za predstavljanje podnositoca izbornih lista u toku predizborne kampanje, Agencija za elektronske medije podsjeća sve javne emitere, da je članom 54 Zakona o izboru odbornika i poslanika propisano da se predstavljanje podnositaca izbornih lista podsredstvom javnih emitera, u skladu sa ovim zakonom, vrši se na osnovu pravila koja donosi nadležni organ javnog emitera (savjet).

Iako je većina javnih emitera blagovremeno donijela ova pravila, Agencija se suočava sa zahtjevima predstavnika podnositaca izbornih lista koji ukazuju na nedosljedno poštovanje ili čak kršenje obaveza propisanih Zakonom o izboru odbornika i poslanika. U prvom redu, skrenuta nam je pažnja da postoje dilema u vezi sa ostvarivanjem prava na besplatno emitovanje oglasa i najava skupova, kao i prava na plaćene izborne oglase.

Ukazujemo da javni emiteri imaju obavezu da, shodno Zakonu o izboru odbornika i poslanika:

- u vrijeme izborne kampanje, u blokovima komercijalnog marketinga, čija je čujnost i vidljivost obezbijeđena na cijeloj teritoriji jedinice lokalne samouprave, svakodnevno, u jednakom trajanju i u istom terminu, obezbijede besplatno i ravnopravno objavljivanje najava svih promotivnih skupova podnositaca izbornih lista (član 53).
- u vrijeme izborne kampanje, u blokovima komercijalnog marketinga, čija je čujnost i vidljivost obezbijeđena na cijeloj teritoriji jedinice lokalne samouprave, podnositocima potvrđenih izbornih lista obezbijede ravnopravno i svakodnevno besplatan prostor za emitovanje (Članu 53a):
 - o političko-propagandnih TV-klipova, odnosno audio-klipova, u svim blokovima političkog marketinga, u obimu ne manjem od 200 sekundi dnevno, zavisno od planiranog broja reklamnih blokova političkog marketinga. Proizvodnja ovih sadržaja spada u obavezu podnositoca izborne liste koja se promoviše.
 - o 3-minutnih izvještaja sa promotivnog skupa, dva puta dnevno, u terminima odmah nakon centralnih večernjih informativnih emisija TV i Radija.

Agencija za elektronske medije podsjeća da je članom 54 Zakona o izboru odbornika i poslanika propisano da mediji koji, uz naknadu, objavljaju oglase podnositaca izbornih lista kojima se propagiraju izbori, izborni programi i kandidati, dužni su da, na tom oglasu, istaknu oznaku "plaćeni izborni oglas".

Dakle, ukoliko je cjenovnikom i pravilima koja donosi nadležni organ javnog emitera (savjet) predviđena mogućnost i uslovi za raspoređivanje oglasnih sadržaja mimo onih (besplatnih) predviđenih članovima 53 i 53a Zakona o izboru odbornika i poslanika, emiter ima pravo da emituje te sadržaje sa naznakom "plaćeni izborni oglas".

Sa druge strane, ukoliko je nadležni organ javnog emitera (savjet) usvojio pravila kojima se takva mogućnost isključuje, onda taj emiter nema pravo da emituje plaćene oglasne ili druge sadržaje vezane za izbore.

Podsjećamo i da je Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, u članu 13, predviđeno da su subjekti koji pružaju usluge medijskog oglašavanja izborne kampanje dužni da Agenciji za sprečavanje korupcije dostave cjenovnik izbornog oglašavanja. Članom 46 ovog Zakona je propisano da Agencija za sprječavanje korupcije sprovodi kontrolu i nadzor u toku izborne kampanje obračuna nenovčanih priloga, plaćenog medijskog oglašavanja, zabrane finansiranja političkih subjekata ili vođenja kampanja u njihovo ime i ostalih zabrana i ograničenja propisanih zakonom.

Zaključno, podsjećamo da Agencija za elektronske medija vrši nadzor nad primjenom Zakona o elektronskim medijima i posebno nad izvršenjem obaveza emitera radijskih i TV programa, da u svemu poštuju uslove iz izdatih odobrenja. Kad su u pitanju emiteri radijskih i TV programa, važan dio tih obaveza odnosi se na programske standarde i u okviru njih pravila vezana za oglašavanje. Kako prije tako i u toku predizborne kampanje, Agencija prati rad elektronskih medija. U slučaju uočavanja odstupanja ili kršenja propisanih standarda za čiji nadzor je nadležna, bilo da se to radi po službenoj dužnosti ili po prigovoru, sprovodiće proceduru propisanu Zakonom o elektronskim medijima.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- Direktorima nacionalnog i lokalnih javnih emitera
- Savjetima nacionalnog i lokalnih javnih emitera
- Arhiva